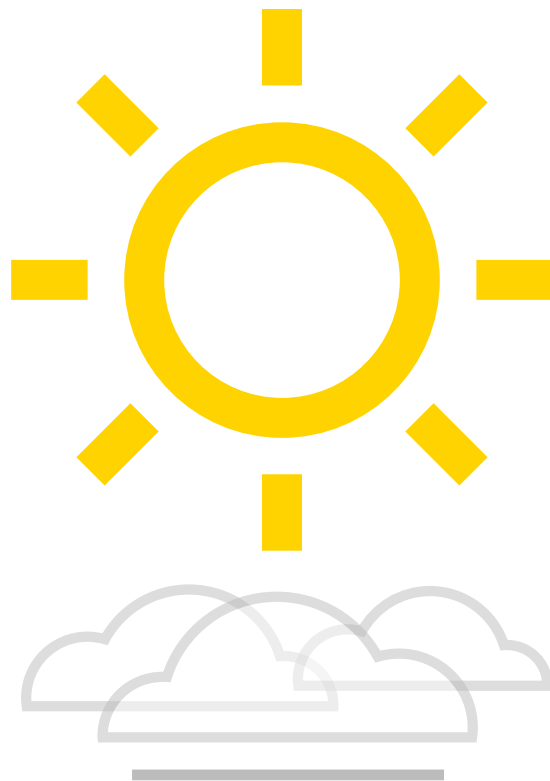

ELON SIJOITUSTOIMINNAN ILMASTOSTRATEGIA

KESKINÄINEN TYÖELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ ELO

ELON SIJOITUSTOIMINNAN ILMASTOSTRATEGIA

SISÄLTÖ

JOHDANTO ILMASTONMUUTOKSEEN	3
Ilmatoriski	3
Hiiliriski	3
Hiilijalanjälki	3
Kestävän kehityksen ratkaisut	4
ELON ILMASTOSTRATEGIAN TAVOITTEET	5
Hiiliriskin arvioiminen ja pienentäminen	5
Vaikuttaminen	5
Mahdollisuuksien hyödyntäminen	5
OMAISUUSLUOKKAKOHTAISET TAVOITTEET	
Osake- ja luottoriskisijoitukset	6
Infrastruktuuri- ja reaalijoitukset	6
Kiinteistösijoitukset	6
Pääomarahastosijoitukset	6
Valtiolainasijoitukset	7
Hedge-rahastosijoitukset	7

JOHDANTO ILMASTONMUUTOKSEEN

Ilmastonmuutos on yksi merkittävimmistä ihmiskunnan kohtaamista haasteista ja ilmastonmuutoksen hidastaminen on osa YK:n Kestävän kehityksen tavoitteita. World Economic Forum on arvioinut talouksien epäonnistumisen ilmastonmuutokseen sopeutumisessa globaalisti viiden suurimman riskin joukkoon. Eläkesijoittajana Elon vastuut eläkkeiden maksamisesta ulottuvat vuosikymmenten päähän, ja sen vuoksi sijoitustoiminnassa täytyy huomioida ilmastonmuutos osana sijoitusten riskiarviointia. Elon tavoitteena on varmistaa, että sijoitustemme tuotot ovat kestäväällä pohjalla huomioiden myös ilmastonmuutoksen mukanaan tuomat haasteet rahoitusmarkkinoille ja sijoituskohteillemme. Tämän vuoksi olemme laatineet vastuullista sijoittamista täydentävän ilmastostrategian, jonka lähtökohtana on pyrkimys pystyä tekemään parempia sijoituspäätöksiä ilmastonäkökulmat huomioiden.

ILMASTORISKI

Ilmatoriskillä tarkoitetaan ilmastonmuutoksen vaikutuksista aiheutuvia riskejä yritysten liiketoiminnalle sekä yhteiskunnalle laajemmin. Sijoittajan kannalta nämä riskit voidaan jakaa ainakin kolmeen osaan:

- Ilmastonmuutoksen fyysiset vaikutukset
- Transitionriski (siirtyminen vähähiiliseen yhteiskuntaan)
- Rahoitusmarkkinoiden systeemiriski

Ilmastonmuutoksen fyysiset vaikutukset, kuten ilmaston lämpeneminen, äärimmäiset sääilmiöt tai merenpinnan nousu vaikuttavat yrityksiin suorasti tai epäsuorasti alihankintaketjun kautta. Varsinkin poikkeuksellisten sääilmiöiden yleistymisen ja voimistumisen voivat vaikuttaa merkittävästi erilaisten omaisuuslajien arvoon.

Transitionriski taloudellisen riskin näkökulmasta tarkoittaa lainsäädäntömuutoksia (esim. hiilidioksidiverot ja -päästökauppa sekä päästöjen rajoittaminen) sekä tuotteiden ja palveluiden markkinoiden muutoksia, kuten lisääntyvä kilpailu, substituoitio, uusiutuvan energian hinta ja raaka-aineiden hintamuutokset. Tähän riskiluokkaan kuuluu myös ns. hiilikupla fossiilisten polttoaineiden varannoista, joista valtaosa on 2-asteen skenaariossa uhatta muuttua arvottomiksi. Tämä riskimuoto asettaa päästöintensiivisten toimialojen yritykset riskiasemaan, jos ne eivät pysty sopeuttamaan liiketoimintaansa vähähiiliseen yhteiskuntaan sopivaksi.

Sekä fyysiset että talouden muutokseen liittyvät riskit voivat mahdollisesti laajentua koko maailmantaloutta koskeviksi systeemiriskeiksi. Financial Stability Board on määritellyt ilmastonmuutoksen rahoitusmarkkinoita koskevaksi systeemiriskeiksi, joka on uhkana koko rahoitusmarkkinoiden kestäväydelle.

HIILIRISKI

Hiiliriskillä tarkoitetaan riskejä, joita yritysten toiminnalle ja varallisuuserille aiheutuu toimenpiteistä ilmastonmuutoksen rajoittamiseksi, joko kasvihuonekaasupäästöjen hinnan nousun tai fossiilisten polttoaineiden käytön rajoittamisen myötä. Vähähiilinen tai hiilineutraali yhteiskunta on ainoa keino rajoittaa ilmaston lämpeneminen korkeintaan kahteen asteeseen, mitä pidetään välttämättömänä, joskaan ei varmana keinona hallitsemattoman ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Vähähiilisessä yhteiskunnassa syntyy huomattavasti vähemmän kasvihuonekaasupäästöjä nykyiseen tasoon verrattuna.

HIILIJALANJÄLKI

Yritysten ilmatoriskejä arvioidaan yleisesti ns. hiilijalanjäljen avulla. Hiilijalanjälki tarkoittaa yrityksen toiminnan tai palvelun aiheuttamaa ilmastokuormaa eli sitä, kuinka paljon kasvihuonekaasuja toiminnan elinkaaren aikana syntyy. Sijoitussalkun hiiliriskiä voidaan arvioida laskemalla salkulle hiilijalanjälki, joka kertoo salkussa olevien yritysten hiilijalanjäljen. Hiilijalanjäljen mittaamisen tarkoituksena on auttaa sijoittajia ymmärtämään ja hallitsemaan

ympäristöön liittyviä riskejään ja mahdollisuuksiin paremmin. Hiilijalanjälki ei kuitenkaan sovellu yksinään sijoituskohteen ilmatoriskin arviointiin, vaan sen lisäksi tulee huomioida muita seikkoja, kuten taseessa olevat fossiiliset polttoaineet, yhtiön liiketoiminnan riippuvuus fossiilisista polttoaineista, yrityksen liiketoiminnan muutokset ja tavoitteet ilmatoriskien suhteen.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN RATKAISUT

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet toimivat Elon vastuullisen sijoittamisen viitekehystenä sijoitusten positiivisen vaikutuksen arvioinnissa.

Ilmastonmuutos liittyy suoraan kahteen YK:n kestävän kehityksen tavoitteesta, mutta epäsuorasti sen vaikutukset liittyvät useampaan tavoitteeseen, sillä tavoitteet kytkeytyvät toinen toisiinsa ja siten yksikään tavoite ei voi toteutua ilman muiden tukea. Esimerkiksi kestävät kaupungit tarvitsevat edullista ja puhdasta energiaa, kestävää infrastruktuuria ja

puhdasta vettä. Kaikki nämä tavoitteet ovat tärkeitä kestävän yhteiskunnan rakentamisen kannalta, joten sen vuoksi emme lähtökohtaisesti painota tiettyjä tavoitteita yli muiden, vaan näemme positiivisena, mikäli yrityksen liiketoiminta pystyy osaltaan tarjoamaan ratkaisuja mihin tahansa näistä tärkeistä tavoitteista. Näkemyksemme mukaan YK:n kestävän kehityksen tavoitteet toimivat parhaassa tapauksessa markkinakysyntää luovina, pitkinä trendiajureina yrityksille, jotka tarjoavat ratkaisuja näiden yhteisesti valittujen haasteiden ratkaisuihin. ●

”YK:n kestävän kehityksen tavoitteet toimivat Elon vastuullisen sijoittamisen viitekehystenä positiivisen vaikutuksen arvioinnissa.”

LÄHDE: WWW.YK.FI

Kuva: YK:n kestävän kehityksen tavoitteet.

ELON ILMASTOSTRATEGIAN TAVOITTEET

Elossa tiedostamme, että ilmastonmuutos voi vaikuttaa sijoitusympäristöömme ja sijoitustoimintaamme. Uskomme, että on tärkeää toimia proaktiivisesti ilmastonmuutoksen suhteen, arvioiden aktiivisesti ilmastonmuutoksen riskejä ja myös aktiivisesti etsien ja hyödyntäen kestävä kehityksen ratkaisuja osana sujuvaa muutosta kohti 2-asteen maailmaa. Ilmastostrategiamme pyrkii huomioimaan ilmatoriskit monipuolisesti sekä hyödyntämään ilmastonmuutoksen tarjoamia sijoitusmahdollisuuksia.

Strategia sisältää kaksi päätavoitetta ja näiden toteutumista tukevia alatavoitteita.

- **Pitkän aikavälin tavoitteena** on, että merkittävä osa sijoituksistamme tukee YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista vuoteen 2025 mennessä.
 - Tavoite koskee suoria osake- ja yritysainasijoituksia ja kaikkia infra- ja reaalisijoituksia
- **Jatkuvana tavoitteena** pyrimme varmistamaan, ettei sijoituksiimme liity liiallista ilmatoriskia.
 - Laskemme ja raportoimme vuosittain sijoitustemme hiilijalanjäljen ja käytämme tuloksia osana hiiliriskin arviointia.
 - Elo liittyy kiinteistöalan energiatehokkuussopimukseen. Säästötavoite vuosille 2017–2025 on vähintään 7,5 % kiinteistöjen vuosittaisesta energiankulutuksesta.

Näiden päätavoitteiden lisäksi ilmastostrategiamme sisältää seuraavia kohtia, joilla pyritään huomioimaan ilmastonmuutos kokonaisvaltaisesti.

Tavoitteet voidaan jakaa kolmeen kategoriaan: hiiliriskin arviointi ja pienentäminen, vaikuttaminen sekä mahdollisuuksien hyödyntäminen.

- **Hiiliriskin arviointi ja pienentäminen**
Hiiliriskin osalta arvioimme riskin tasoa, suuntaa ja sijoittumista toimialansa sisällä. Kehitämme jatkuvasti tapoja arvioida ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä yhä syvällisemmin eri omaisuusluokissa, toimialoissa ja yhtiöissä. Tavoitteenamme on pystyä arvioimaan onko hiiliriski huomioitu sijoituskohteen arvostuksessa riittävällä tasolla.

Pyrimme pienentämään sijoitustemme hiiliriskiä siten kuin se muut sijoitukselliset näkökulmat huomioon ottaen on järkevää. Olemme sitoutuneet huomioimaan hiiliriskin sijoituksissamme mittaamalla sijoitustemme hiilijalanjäljen vuosittain (Montréal Pledge). Pyrimme lisäämään laskennan kattavuutta. Huomioimme osana hiiliriskin arviointia myös metsäsijoitustemme hiilinielun.

- **Vaikuttaminen**
Pyrimme vaikuttamaan yhtiöihin, jotta ne raportoivat ilmastovaikutuksistaan ja pienentävät ilmastoriskejään. Kannustamme yhtiöitä löytämään ilmastonmuutoksen hillinnästä liiketoimintamahdollisuuksia. Pyrimme vaikuttamaan rahastomanagereihin, jotta he huomioivat ilmastonäkökulmat sijoituksissaan. Tavoitteenamme on, että jokainen ulkopuolinen rahastomanagerimme sitoutuu huomioimaan ilmastonmuutoksen sijoitustoiminnassaan vuoteen 2020 mennessä. Pyrimme vaikuttamaan päättäjiin yhdessä muiden sijoittajien kanssa, jotta he toimillaan edistäisivät yritysten muutosta vähähiiliseen yhteiskuntaan.
- **Mahdollisuuksien hyödyntäminen**
Pyrimme lisäämään sijoituksia kestävä kehityksen ratkaisuihin. Tarkoituksena on yhteiskunnallisen, positiivisen vaikutuksen mittaaminen taloudellisen tuloksen lisäksi. Pyrimme arvioimaan sijoitustemme positiivisia vaikutuksia kussakin omaisuusluokassa erikseen ja tavoitteenamme on kasvattaa näiden sijoitusten osuutta salkuissa systemaattisesti. Kestävä kehityksen ratkaisuja tarvitaan maailmaan suurimpien sosiaalisten ja ympäristöön liittyvien haasteiden ratkaisemiseksi.

OMAISUUSLUOKKAKOHTAISET TAVOITTEET

Osake- ja luottoriskisijoitukset

Pyrimme mittaamaan sijoituskohteidemme positiivisia vaikutuksia ympäristöön ja yhteiskuntaan eli haluamme selvittää, tuottaako yritys ratkaisuja kestäväen kehityksen haasteisiin. Tavoitteemme on, että vuoteen 2025 mennessä suorista osake- ja yrityslainojen sijoituskohteistamme yli puolella olisi mitattavissa oleva positiivinen vaikutus ympäristöön tai yhteiskuntaan. Tavoite saavutetaan valitsemalla salkkuun yhtiöitä, joiden tuotteet tai palvelut auttavat ratkaisemaan kestäväen kehityksen haasteita.

Kannustamme yhtiöitä raportoimaan ympäristövaikutuksistaan ja asettamaan kunnianhimoisia tavoitteita ympäristöhaittojen vähentämiseksi. Kannustamme yhtiöitä löytämään liiketoimintamahdollisuuksia ilmastonmuutoksen hillinnästä sekä raportoimaan myös tuotteidensa positiivisista vaikutuksista enemmän. Vaikutamme yhtiöihin suoraan itse, rahastomagnareiden kautta ja tekemällä yhteistyötä muiden sijoittajien kanssa, varsinkin Suomen ulkopuolella.

”Tavoitteemme on, että vuoteen 2025 mennessä suorista osake- ja yrityslainojen sijoituskohteistamme yli puolella olisi mitattavissa oleva positiivinen vaikutus ympäristöön tai yhteiskuntaan.”

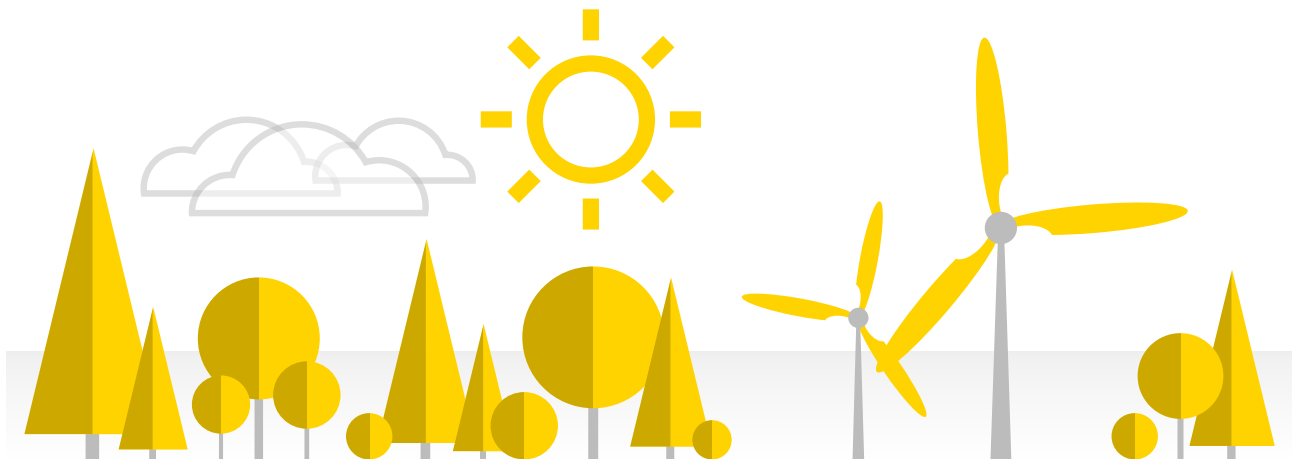
Infrastruktuuri- ja reaalijoinitukset

Suosimme infrastruktuurirahastojen valinnassa rahastoja, joiden strategiassa painotetaan sektoreita ja sijoituskohteita, jotka omalta osaltaan pienentävät hiilijalanjälkeä. Tavoitteenamme on, että vuoteen 2025 mennessä kaikista infra- ja reaalijoinituskohteistamme yli puolella olisi mitattavissa oleva positiivinen vaikutus ympäristöön tai yhteiskuntaan. Tavoite saavutetaan lisäämällä sijoituksia uusiutuvaan energiaan, muun muassa tuuli- ja aurinkovoimaan. Myös metsäsijoituksia pyritään lisäämään.

Kiinteistösijoitukset

Seuraamme energian ja veden käyttöä kohteissa systemaattisen kulutusseurannan avulla ja etsimme energiakatselmusten avulla keinoja pienentää energiankulutusta. Elo liittyi kiinteistöalan energiatehokkuussopimukseen ja sitoutuu toimitila- ja asuinkiinteistöjä koskeviin toimenpideohjelmiin. Sopimukseen liitetään Elon kaikki suorat enemmistöomisteiset kohteet (noin 80 % suorasta kiinteistökannasta). Säästötavoite vuosille 2017–2025 on vähintään 7,5 % kiinteistöjen vuosittaisesta energiankulutuksesta. Energiatehokkuussopimuksen mukaisesti laadittava energiankäytön tehostamissuunnitelma tarkistetaan vuosittain ja päivitetään tarvittaessa.

Yhteistyössä kiinteistöjen käyttäjien kanssa etsimme tapoja, joilla vuokralaiset voivat pienentää ympäristökuormitusta. Energiansäästämahdollisuudet huomioidaan peruskorjaushankkeiden yhteydessä ja kohteiden ylläpidossa ja vuosikorjauksissa. Piloimme uusia ratkaisuja esimerkiksi valaistuksen, telematiikan, mittaroinnin, automaation osalta.

Pääomarahastosijoitukset

Seuraamme sijoituskohteidemme ilmastonmuutosasioita osana ympäristöasioiden raportointia. Pyrimme vaikuttamaan rahastomanagereihin, jotta he huomioivat ilmastoon liittyvät riskit ja mahdollisuudet sijoituksissaan.

Valtiolainasijoitukset

Keskeisenä tavoitteenamme on ilmastonmuutokseen liittyvien sijoitusriskien tiedostaminen. Pyrimme arvioimaan ilmastonmuutoksen vaikutuksia yksittäisten valtioiden luottokelpoisuuteen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Lisäksi pyrimme arvioimaan ilmastonmuutoksen torjumisesta aiheutuvia vaikutuksia valtioiden taloudenpitoon ja kilpailukykyyn.

Hedge-rahastosijoitukset

Keskeisenä tavoitteena on ilmastonmuutokseen liittyvien sijoitusriskien tiedostaminen ja vaikuttaminen hedge -rahastojen varainhoitajien sijoitustoimintaan. Pyrimme lisäämään rahastojen tietoisuutta ilmastonäkökohdista heidän sijoitustoiminnassaan. Tämä koskee erityisesti niitä rahastoja, joilla on taseessaan paljon pitkäaikaisia sijoituksia. Lisäksi huomioimme ilmastonäkökohdat myös sijoitusanalyysin alkuvaiheessa tiedustelemalla rahastoilta niiden valmiuksista ottaa ilmastonmuutos huomioon sijoituspäätöksissä. ●

Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo
Käyntiosoite: Revontulentie 7, 02100 Espoo
Postiosoite: Työeläkeyhtiö Elo, 00041 ELO
Puhelin: 020 703 50 | **Faksi:** 020 703 5100
Sähköposti: etunimi.sukunimi@elo.fi

www.elo.fi